

BUCHLOVSKÝ ZPRAVODAJ

ČÍSLO 11 • ROČNÍK XXIII.

LISTOPAD 2017

Foto Bořek Žižlavský

Půvabná říjnová dýňová výzdoba dětí mateřské školy v Buchlovicích (foto -bž-)

Informace městyse Buchlovice

Výpis z usnesení Rady městyse Buchlovice

č. 56/2017 ze dne 19. 9. 2017

Rada městyse Buchlovice:

- schválila smlouvu č. 1030038905/001 o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene uzavřenou mezi městem Buchlovice a E.ON Distribuce, a.s., České Budějovice pod názvem „Buchlovice, ke hřbitovu, Buchtík, příp. NN“ za cenu 9.000 Kč bez DPH. Předmětem smlouvy je umístění distribuční soustavy – kabelová skříň, kabelové vedení NN (40 m). Rada pověřila starostu městyse Buchlovice ing. Jiřího Černého podpisem této smlouvy,
- v souladu se zákonem o obcích č. 128/2000 Sb., § 39, odst. 1) souhlasila se zveřejněním záměru prodeje p. č. 1630 – ostatní plocha o výměře 52 m² v k. ú. Buchlovice. Záměrem vyhovuje žadatelům z Buchlovic. Rada předkládá žádost zastupitelstvu s doporučením na odprodej,
- posoudila a schválila cenovou nabídku na zpracování projektové dokumentace „Ideově-architektonické studie využití dvorního traktu u ČSKC Buchlovice“ uchazečů ing. Petry Kropáčové a ing. Libora Vrány. Rada pověřila starostu ing. Jiřího Černého podpisem smlouvy,
- schválila cenovou nabídku zahradnice paní Aleny Machulové na úpravu terénu a výsadbu růží na hřbitově u kaple sv. Alžběty. Rada pověřila starostu ing. Jiřího Černého podpisem smlouvy o dílo,
- v souladu se zákonem o obcích č. 128/2000 Sb., § 39, odst. 1) souhlasila se zveřejněním záměru pronájmu p. č. 3338/2 o výměře 8.538 m² v k. ú. Buchlovice. Záměrem vyhovuje současnému nájemci z Uherského Hradiště, u kterého dochází ke změně na straně údajů nájemce,
- se seznámila a vzala na vědomí protokol o „Registraci akce a rozhodnutí o poskytnutí dotace“ od Ministerstva životního prostředí pro akci „Preventivní protipovodňová opatření městyse Buchlovice“. Poskytnutá výše dotace je 550.531,40 Kč, což odpovídá 85% z celkově vynaložených nákladů na akci,
- schválila rozpočtové opatření č. 10 pro rok 2017. Na straně příjmů se jedná o navýšení + 25 tis. Kč, celkem na 45.493 tis. Kč. U výdajů se jedná pouze o přesuny mezi kapitolami,
- se seznámila a vzala na vědomí zápis z jednání sociální komise, které se konalo dne 28. 8. 2017 za přítomnosti 3 členů komise.

Usnesení Zastupitelstva městyse Buchlovice

č. 14/2017 ze dne 19. 9. 2017

Zastupitelstvo městyse Buchlovice:

- určilo ověřovatele zápisu ze 14. zasedání Zastupitelstva městyse Buchlovice dne 19. 9. 2017 MVDr. Aloise Jaroše a Bořka Žižlavského; zapisovatelem ing. Miroslava Smatanu,
- schválilo návrhovou komisi ve složení Mgr. Pavla Večeřová a ing. Pavel Mitáš,
- vzalo na vědomí informace o plnění usnesení z 13. zasedání Zastupitelstva městyse Buchlovice,

- vzalo na vědomí změny rozpočtu pro rok 2017 – rozpočtová opatření č. 8 až 10/2017 schválené Radou městyse Buchlovice,
- ve smyslu zákona číslo 128/2000 Sb., o obcích, v úplném znění dle § 85 písm. b) a c) schválilo dotaci neziskových aktivit z rozpočtu městyse Buchlovice pro rok 2017 pro Sbor dobrovolných hasičů Buchlovice ve výši 20 000 Kč a pro Oblastní charitu Uherské Hradiště ve výši 20 000 Kč, zároveň schválilo uzavření veřejnoprávních smluv o jejich poskytnutí a schválilo odpovídající rozpočtové opatření č. 11 účelového zařazení dotací v rozpočtu pro rok 2017,
- v souladu s ustanovením § 85 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb. o obcích v platném znění schválilo prodej části pozemku p. č. 483/24, ostatní plocha a části pozemku p. č. 1795/88, orná půda o celkové výměře cca 124 m² v k. ú. Buchlovice za cenu dle znaleckého posudku nabyvatelům z Buchlovic. Nabyvatelé uhradí rovněž náklady na geometrické oddělení pozemků, znalecký posudek ceny, poplatky za přípravu smlouvy a vklad do evidence katastru nemovitostí (KN),
- v souladu s ustanovením § 85 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb. o obcích v platném znění schválilo prodej části pozemku p. č. 1514/1 v k. ú. Buchlovice za cenu dle znaleckého posudku, za účelem stavby komunitního domu pro seniory s obchodem - žadateli z Buchlovic, s podmínkou realizace stavby do 5 let. Nabyvatel uhradí rovněž náklady na geometrické oddělení pozemku, znalecký posudek ceny a poplatky za přípravu smlouvy a vklad do evidence KN,
- v souladu s ustanovením § 85 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb. o obcích v platném znění schválilo prodej obecních pozemků nabyvatelům z Buchlovic: p. č. 1622, ostatní plocha o výměře 201 m²; p. č. 1624, ostatní plocha o výměře 18 m²; p. č. 1626 ostatní plocha o výměře 28 m²; p. č. 1628 ostatní plocha o výměře 40 m², vše v k. ú. Buchlovice, za cenu dle znaleckého posudku ve výši 485 Kč/m². Nabyvatelé uhradí rovněž poměrnou část nákladů za znalecký posudek ceny a poplatky za přípravu smlouvy a vklad do evidence KN,
- v souladu s ustanovením § 85 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb. o obcích v platném znění schválilo prodej obecního pozemku p. č. 1671/1 zahrada o výměře 82 m² v k. ú. Buchlovice nabyvateli z Buchlovic za cenu dle znaleckého posudku ve výši 485 Kč/m². Nabyvatel uhradí rovněž poměrnou část nákladů za znalecký posudek ceny a poplatek za přípravu smlouvy a vklad do evidence KN,
- v souladu s ustanovením § 85 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb. o obcích v platném znění neschválilo prodej pozemků p. č. 3217/8 a 3230/1 v k. ú. Buchlovice žadatelce z Uherského Hradiště,
- v souladu s ustanovením § 85 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb. o obcích v platném znění schválilo koupi pozemků p. č. 505/299, ostatní plocha o výměře 8 m², p. č. 505/300, ostatní plocha o výměře 10 m², p. č. 505/303, ostatní plocha o výměře 4 m² a p. č. 505/304, ostatní plocha o výměře 17 m², vše v k. ú. Buchlovice za jednotnou cenu 100 Kč/m². Náklady na přípravu smluv a vklad do evidence KN hradí nabyvatel,
- v souladu s ustanovením § 85 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb. o obcích v platném znění schválilo koupi 2/3 podílu pozemku p. č. 2100/5, ostatní komunikace o výměře 639 m², 2/3 podílu pozemku p. č. 2100/6, ostatní komunikace o výměře 101 m² a celých pozemků p. č. 2100/9, ostatní komunikace o výměře 230 m² a p. č. 2100/12, ostatní komunikace o výměře 211 m², vše v t. ú. Buchlovice, za cenu dle znaleckého posudku ve výši 65.600 Kč. Náklady na přípravu smlouvy a vklad do evidence KN hradí nabyvatel,
- v souladu s ustanovením § 85 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích v platném znění schválilo bezúplatný převod pozemku p. č. 503/1, zastavěná plocha a nádvoří o výměře 22 m²

v k. ú. Buchlovce, do majetku městyse Buchlovce od státu Česká republika prostřednictvím Státního pozemkového úřadu, Praha,

- v souladu s ustanovením § 85 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb. o obcích v platném znění schválilo směnu pozemku p. č. 1847/203, orná půda o výměře 43 m² odděleného geom. plánem č. 1943-7/2017 pro k. ú. Buchlovce za pozemek p. č. 1798/56, ostatní plocha – silnice o výměře 131 m² s úhradou rozdílu cen dle znaleckého posudku. Poplatky za znalecký posudek, přípravu smlouvy a vklad do KN hradí městys Buchlovce,
- v souladu s ustanovením § 85 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb. o obcích v platném znění schválilo koupi pozemku p. č. 1847/9, orná půda o výměře 93 m² v k. ú. Buchlovce za cenu dle znaleckého posudku ve výši 9.765 Kč. Náklady na přípravu smlouvy a vklad do evidence KN hradí nabyvatel.

Výsledky voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR za městys Buchlovce

Ve dnech 20. a 21. října 2017 se uskutečnily volby do Poslanecké sněmovny parlamentu České republiky.

V městysi Buchlovce bylo pro volby do Poslanecké sněmovny parlamentu České republiky do stálého a zvláštního seznamu voličů zapsáno ve vol. okrsku č. 1 – 1 155 občanů a ve vol. okrsku č. 2 – 930 občanů. Voleb se zúčastnilo ve volebním okrsku č. 1 – 750 občanů a ve volebním okrsku č. 2 – 583 občanů. Účast ve volbách byla v městysi Buchlovce – 63,9%.

Ve volbách do Poslanecké sněmovny parlamentu České republiky ve volebním okrsku č. 1 se umístily:

- hnutí ANO 2011 s počtem hlasů 202
- strana ODS s počtem hlasů 90
- Česká pirátská strana s počtem hlasů 80
- KDU-ČSL s počtem hlasů 77

Ve volebním okrsku č. 2 se umístily:

- hnutí ANO 2011 s počtem hlasů 156
- strana ODS s počtem hlasů 83
- strana KSČM s počtem hlasů 65
- hnutí SPD – Tomio Okamura s počtem hlasů 60

V městysi Buchlovce zvítězilo politické hnutí ANO 2011 s 358 hlasy, na 2. místě strana ODS se 173 hlasy, na 3. místě strana KSČM se 141 hlasy a na 4. místě Česká pirátská strana se 131 hlasy.

Kulturní kalendář – listopad, prosinec 2017

18. 11.	Hodové dozvuky	Restaurace U páva	Městys Buchlovce, tel. 572 595 120; SDH Buchlovce a hodová chasa, Fr. Zapletal tel. 777 943 152
3. 12.	Rozsvěcení vánočního stromu	Náměstí Svobody	ČSKC Buchlovce, Mgr. Pavla Večeřová, tel. 724 030 056, www.kulturabuchlovce.cz

Buchlovce mají nový povodňový plán

V polovině letošního roku nabyl platnosti nový Povodňový plán městyse Buchlovce, který zpracovala uherskohradištská firma Crisis Consulting s.r.o.

Povodňový plán Buchlovic je vyhotoven v elektronické i papírové podobě. V nejbližší době bude k dispozici i na internetových stránkách městyse Buchlovce. Zahrnuje katastrální území městečka Buchlovic s hlavním zaměřením na vodní toky Buchlovického potoka a Dlouhé řeky a vodní nádrže Sovín na Smradavce.

Na základě historických, i zcela nedávných povodňových zkušeností (naposledy červen 1990) povodňový plán popisuje ohrožená území a objekty v blízké vzdálenosti obou vodních toků a předkládá opatření k ochraně před velkou vodou zejména tzv. bleskového charakteru. Popisuje činnost členů jmenované povodňové komise v souvislosti se stupni vyhlášené pohotovosti. Řeší případnou evakuaci osob z ohrožených míst, záchranné práce, spojení a spolupráci s povodňovými komisemi sousedních obcí a centrální povodňovou komisí a Integrovaným záchranným systémem (policie, hasiči, zdravotnická záchranná služba).

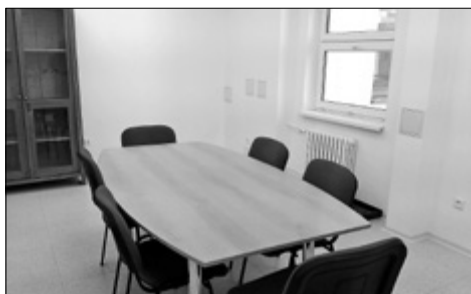
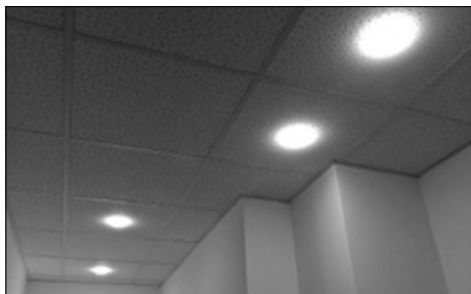
Novou standardní součástí povodňového plánu jsou i tři hlásiče stavu vody v obou vodních tocích v katastru Buchlovic (vč. vodoměrných latí). Tato elektronická čidla sledují neustále stav vodní hladiny na Buchlovickém potoce (u pánence, u hasičské zbrojnice) a na Dlouhé řece (na můstku před kapličkou). Jejich výstupy najdete nepřetržitě na [www stránkách městyse Buchlovce](http://www.strankach-mestysbuchlovce.cz), v sekci Informace z radnice – Protipovodňová opatření v Buchlovicích. Součástí zpracování nového povodňového plánu bylo i pořízení nové elektrocentrály pro potřeby městyse v případě povodňového a jiného ohrožení obyvatel, kterou spravuje Sbor dobrovolných hasičů Buchlovce.

Náklady na zpracování obou verzí povodňového plánu, pořízení, montáže a oživení vodoměrných čidel a pořízení elektrocentrály činily 647.684 Kč. Městys Buchlovce uhradil z této částky 15 %. Zbýlých 85 % činí dotace Evropské unie, Fondu soudržnosti v rámci Operačního programu Životního prostředí, vyřízená prostřednictvím Státního fondu životního prostředí ČR (projekt Preventivní protipovodňová opatření městyse Buchlovce).

Bořek Žižlavský

Další velká investice v základní škole

V zářijových dnech byla úspěšně dokončena rekonstrukce hygienických zařízení a výdejny jídla v budově základní školy, postavené v druhé polovině 80. let minulého století. V rámci akce bylo upraveno dispoziční řešení hygienických zařízení ve všech třech podlažích vč. nových podlah, obkladů, podhledů a omítek stěn. Byly kompletně vyměněny rozvody vzduchotechniky, vody, odpadů, elektřiny vč. osvětlení a došlo k úpravě rozvodů topení. Kompletně byla zrekonstruována také výdejna jídel ve druhém poschodí. Stavbu realizovala v termínu červen – srpen 2017 společnost KODRLA s.r.o., Huštěnovice.

Celkové náklady stavby činí 3.514.523 Kč vč. DPH, které hradil ze svého rozpočtu městys Buchlovice. Jedná se o další důležitou investici za posledních několik let, která opět směřovala do naší základní školy.

Text a foto Marek Ondříšek
Stavební úřad Buchlovice

Opravy cest

V průběhu prázdninového období městys Buchlovice nechal opravit hned několik úseků obecních komunikací v městě samotném i okrajových částech. Vedle cest na Smraďavce se dočkala opravy i silnička na Újezdách a Trnávkách, kterou vidíte na fotografii. (foto -bž-)

Dokončení renovace kříže

O pozdně barokním kříži v polní trati Staré hory (kdysi vinohrady) jsme psali více před rokem, těsně po jeho poslední rekonstrukci. V měsíci říjnu letošního roku byla podstava kříže obohacena stylizovanými informativními nápisy, pořízenými manželi Cilečkovými z Buchlovic, korespondujícími s jeho zakončením, vytvořeným před časem akademickým sochařem Otmarem Olivou z Velehradu.

Z nových popisků se dozvídáme zajímavé informace určené nejen současníkům, ale i budoucím, kteří ke kříži zavítají. Čteme na nich: Kříž ve Starých horách z roku 1784. Renovace kříže Ludmila a Jarmil Cilečkovi – 1996. Autor: ak. soch. Otmar Oliva. Renovace podstavce městys Buchlovice – 2016.

Tímto počinem byla symbolicky zakončena celková rekonstrukce této drobné památky pamatující období vlády císaře Josefa II. Okolí kříže s výsadbou dvou lip je pravidelně udržováno spoluobčany a v loňském roce bylo doplněno lavičkou. Pokud sem někdy zavítáte, klidně se na ni posadte a zadívejte se do okolí. Najednou, bez nadsázky, pod vámi leží téměř celé uherskohradištské Slovácko, které doplňují vesnice na úpatí Bílých Karpat, jež krajinu uzavírají. O něco dále, nad lány polí a zbytků starého vinohradu, završují výhled vrcholy Hříštku, Proštípené, Holého kopce, Buchlova a Modly s kaplí sv. Barbory. Tou nejcennější devizou tohoto místa, vedle popisovaných výhledů, je však klid, ticho – stav v současném neustálém světě bláhového shonu a stresu čím dál víc vzácnější...

-bž-

Již v prodeji

Stalo se už dlouholetou tradicí, že ke konci roku představujeme vždy nový kalendář fotografa a turistické legendy pana Vojtěcha (Vojty) Rosůlka. I v letošním roce je k dostání v buchlovickém informačním centru jeho další kalendář historických i současných černobílých fotografií Chřibů. A na co se tentokrát můžete těšit? Například na fotografie hradu Cimburka, židovského hřbitova v Koryčanech, skály Kozel, vrcholu Bradla, několika studánek, zaniklého Nového dvoru u Chabaní, chatky Hubertky u Bunče, hradu Buchlova a dalších. Cena oblíbeného stolního kalendáře činí 55 Kč.

Pořídít už si můžete také barevný kalendář Buchlovice 2018 za 79 Kč. Kalendář jako již tradičně zahrnuje rozpis svozu odpadu, plastů, termíny akcí probíhajících v Buchlovicích, důležité informace a kontakty a v neposlední řadě krásné barevné fotografie našich spoluobčanů.

Otevřeno na informačním centru je v pracovních dnech od 9.00 do 15.00 hodin.

V měsíci říjnu byly dokončeny letošní práce na buchlovickém hřbitově. Zahradnice paní Alena Machulová z Buchlovic, ve spolupráci se zaměstnanci Služeb městyse Buchlovice, se ujala revitalizace bezprostředního okolí kaple sv. Alžběty, které vysázela růžemi a dalšími okrasnými rostlinami do ohrazeného rámu z žulových kostek. (foto -bž-)

Těžko na cvičišti, lehký na bojišti...

Nabízíme vám několik fotografií, které dokumentují náročný výcvik záahové jednotky Sboru dobrovolných hasičů Buchlovice, jenž se uskutečnil 1. října v areálu starého domu na Větráku. Na tomto místě děkujeme majitelům této nemovitosti, manželům Lence a Marku Rybárikovým, za vstřícnost.

SDH Buchlovice

Nový školní rok v mateřské škole

Prázdniny se ztratily, jak mávnutím proutku, a nám začal další školní rok. Mateřská škola se zaplnila dětmi a spolu s nimi jsme přivítali i dvě nové paní učitelky a chůvu. Letos na děti čekala spousta nových hraček, třídy jsou vybaveny hracími kouty, které děti zaujaly a tráví zde spoustu času. Přesto, že počasí nám občas brání naplno využívat školní zahradu, vynahrazujeme si to vycházkami do zámecké zahrady a blízkého okolí Buchlovic. Děti sbírají přírodniny, pozorují se zájmem práci dospělých na úpravě potoka, sledují sklizeň zahrad, jednotlivé třídy již navštívily muzeum, záchrannou stanici pro ptactvo a zvěř, pálenici, mohli jsme nahlédnout i na chov domácích zvířat u prarodičů dětí.

Velkým překvapením pro nás byla akce spolku „Zálesák“, kdy si rodiče a členové dobrovolných hasičů připravili pro děti sportovní dopoledne. Na naší zahradě byla stanoviště běžecké disciplíny, hod do dálky a na cíl, akrobatický přechod lana s pomocí a skok do dálky. Vše bylo bodováno, děti byly odměněny diplomy a malými dárky. Největší obdiv sklídilo hasičské auto s posádkou. Děti si vše důkladně prohlédly a vyzkoušely i sirény a nářadí k zásahům. Ještě jednou děkujeme za krásné a užitečné dopoledne.

Předškoláci už vklouzli do příprav na školu a s tím souvisí i hodiny plavání v plavecké škole v Uh. Hradišti. Navštěvuje ji dvacet dětí. Máme za sebou i kulturní akce „Rytmickou show“ a pohádku „O Budulínkovi“. Moc se těšíme na prohlídku zámku a „Dýňování“, což je tvořivé odpoledne s rodiči, kde si děti společně vykrájí a nazdobí dýně, které nám zdobí prostory mateřské školy a zahrady až do listopadu.

I když nechceme předbíhat, hody klepou na dveře, tak se na ně pomalu připravujeme.

MŠ Buchlovce

Od startu až k cíli

Je to už spoustu let, co vznikla mezi námi, buchlovickými skauty a Základní školou Buchlovce dohoda, ze které vzešla každoroční zářijová akce pro žáky, abychom jim alespoň trochu zpestřili začátek školního roku. Ani letošní rok nebyl výjimkou a na konci září jsme uspořádali závod, jemuž říkáme „Od startu až k cíli“.

Trasu většinou neměníme, naženeme děti na čerstvý vzduch do přírody pod Buchlovem. Ve dvojicích nebo v trojicích zdolávají různé úkoly připomínající činnost junáka na trase dlouhé asi 2 km. Každoročně si žáky prověřujeme ze znalostí rostlin, zvířat a všeobecných poznatků. Taky si zkouší procvičit paměť v Kimově hře, měří své síly na lanové lávce a přesnost v hodu na cíl. Závod je vždy zakončen na skautských chatkách, kde jsou oceněni ti nejlepší z jednotlivých tříd. Děkujeme všem dětem za chuť závodit, učitelskému doprovodu za dohled a těšíme se na příští rok.

Veronika Jakšíková

Osvětim – svědomí lidstva

Žáci 8. a 9. tříd se ve čtvrtek 12. 10. 2017 zúčastnili dějepisného vzdělávacího programu „Osvětim – svědomí lidstva“. Navštívili jsme koncentrační tábor Osvětim – Auschwitz I. a Auschwitz II. – Birkenau. Žáci měli možnost podrobněji se seznámit s životem v táboře, s osudy vězňů a zavražděných Židů. V rámci prohlídky jsme navštívili také pavilon věnovaný obětem z Československa. Prohlídka koncentračního tábora byla pro každého velmi silným zážitkem. Je důležité, aby oběti holocaustu nebyly zapomenuty. Tato temná část historie musí zůstat varování pro další generace, aby se nic podobného víckrát nemohlo opakovat.

Mgr. Šmolová Helena

Otevření památníku ve Svatobořicích

V sobotu 7. října 2017 jsme se zúčastnili slavnostního odhalení památníku a otevření muzea internačního tábora ve Svatobořicích. 75 let trvalo, než se podařilo především několika členům Českého svazu bojovníků za svobodu překonat peripetie a nástrahy úředního šimla a za pomoci bývalého hejtmána Jihomoravského kraje, starosty obce Svatobořice-Mistřín, starosty města Kyjova a především kyjovského podnikatele ing. Josefa Kouřila vybudovat důstojnou vzpomínku na neslavné události, které se dotkly také několika občanů Buchlovic.

Dne 17. září uplynulo 75 let od zahájení Akce E

Z příkazu K. H. Franka byla gestapem zahájena Akce E (Emigranten). Na celém území protektorátu bylo pozatýkáno několik set osob, jejichž nejbližší příbuzní uprchli do zahraničí a byli podezřelí, že vstoupili do zahraničních vojenských jednotek, které bojovaly proti nacistům na různých frontách. Zatčení byli soustředěni v internačním táboře Svatobořice u Kyjova. Akce E pokračovala i v roce 1943, celkem bylo internováno na 3.500 osob.

Den 17. září 1942 připadl na čtvrtek, kdy bylo zatýkáno nejbližších příbuzných čs. zahraničních vojáků z Buchlovic. První byl v této akci zajištěn Otta Štokman (*1916), který od října 1940 po zatčení a uvěznění svého staršího bratra Jana (*1906) v koncentračním táboře v Kasselu vedl rodinný obchod v domě č. 295. Následně byla zatčena i jeho matka Eliška Štokmanová (*1880). Teprve po výsledku v Uh. Hradišti bylo zřejmé, že důvodem zadržení je skutečnost, že tehdy nejmladší ze Štokmanů, Jiří (*1920), později parašutista operace CLAY, uprchl v roce 1939 do zahraničí. Nevěděli a ani nemohli vědět, že figuroval na seznamu čs. zahraničních vojáků, kterým po porážce Francie 22. 6. 1940 poskytla Velká Británie azyl v parku panství Cholmondeley nedaleko Chesteru. Seznamy tam ubytovaných čs. vojáků získala německá tajná služba a také na tomto základě byla pozatýkána většina jejich přímých příbuzných.

A tak dalšími téhož dne zatčenými z Buchlovic byli František Syrovátka (*1875) a Františka Syrovátková (*1880), rodiče bývalého velitele roty Obrany národa v Buchlovicích, velitele čety

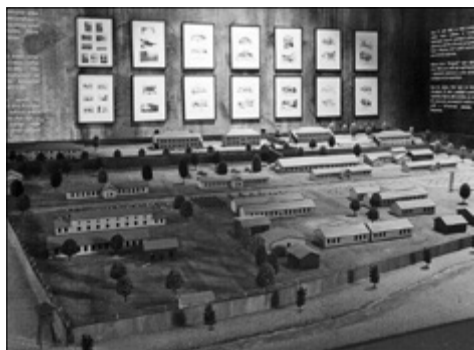
v čs. zahraničním vojsku ve Francii a Velké Británii a později důstojníka 2. samostatné československé paradesantní brigády v SSSR Ignáce Syrovátky (*1914), rodiče bratrů Oldřicha (*1915) a Rostislava (*1919) Kaňovských, pozdějších pilotů čs. perutí britského královského letectva (RAF) ve Velké Británii, Matouš Kaňovský (*1881) a Marie Kaňovská (*1885) a jejich sestra Zdeňka Kaňovská (*1908). Dále Anna Krevníková, Hilda Krevníková, její matka Isabela Langrová a Lea Reichová. Po krátkých výsleších, ověření totožnosti a kontrole záznamů prováděných v Uh. Hradišti v budově justičního paláce s věznicí (dnešní střední umělecko-průmyslové škola) byli převezeni do internačního tábora ve Svatobořicích u Kyjova. Tam je zařadili mezi dalších více než 1.200 vězňů. Pro řadu z nich byly Svatobořice jen přestupní stanicí do koncentračních táborů, ze kterých se již nevrátili.

Z počátku byl tábor osvětlován ostrými reflektory; ty později byly nahrazeny žárovkami na sloupech. V rozích byly vybudovány kulometné věže, kolem dokola dvojí plot – deskový a vně ještě drátěný, završený ostnatým drátem. Strážní službu zde konali protektorátní četníci v počtu 100 mužů.

Hlavním velitelem internačního tábora se stal ihned při jeho začátku fungování Franz Kaiser. Mezi četníky zastával pozici nadporučíka německého četnictva. Ten se narodil jako František Císař v Havřicích u Uherského Brodu. Tím, že si vzal dceru významného člena gestapa v Brně, si ve své kariéře velmi polepšil – získal

pozici velitele pro internační tábor ve Svatobořicích. Kvůli sňatku si poněmčil své jméno a otevřeně se přihlásil k Němcům, kteří okupovali Československo. Nesrovnalosti v hospodaření internačního tábora a některé další delikty způsobily vyšetřování velitele Kaisera, který byl v listopadu 1943 nahrazen. Velitelem

internačního tábora ve Svatobořicích se stal poručík Bořivoj Schuster. Ten si již nepotřeboval své pocity méněcennosti kompenzovat na vězňech v táboře. Během té doby, co stál v čele tábora, se podmínky intervenovaných zlepšily – lepší lékařská péče, více jídla, a to nejen z balíků od příbuzných a menší psychický

teror. Bohužel i nadále chyběla internovaným svoboda a zůstával strach, co s nimi bude.

Muži v táboře byli od počátku zaměstnáni na stavbách nových baráků, ženy v táborové kuchyni, uklízely apod. Později jezdili za prací, jak muži, tak i ženy i mimo tábor. Ženy pletly vložky do bot a klobouků, šily šaty pro internované. Styk mužů s ženami, které byly v horní části tábora, byl zakázán. Nejprísnejší a nejnebezpečnější byl tento úřední rozkaz: „Přiblíží-li se někdo z vězňů k plotu, četník má bez vyzvání okamžitě střílet.“ Další zákazy se týkaly čtení, psaní domů, oslovování židů aj.

Nejsmutnějším transportem bylo 50 dětí z pražské Jenerálky. Děti, které neměly rodiče. Děti, které sem byly přivezeny ve věku 2-16 let. Jejich rodiče byli popraveni v Mauthausenu za podíl na atentátu na Heydricha. Ve Svatobořicích bydlely samostatně a pečovali o ně vybraní internovaní. Nacisté předpokládali u těchto dětí celkovou germanizaci.

Ve Svatobořicích a okolních obcích kolem tábora se našlo dost odvážných lidí, kteří doručovali po celou dobu do tábora balíčky s jídlem, dopisy příbuzných, a tím se pro internované stalo jejich věznění snesitelnějším. Strach ze zatčení nezabránil mnohým lidem v podpoře internovaných. Nešlo jen o materiální pomoc, ale i o psychickou, která byla mnohdy důležitější než ta materiální. Nepomáhali jen obyčejní lidé ze Svatobořic a okolí. Pomáhali i někteří četníci. Několik četníků bylo při pomoci chyceno

a za trest odvezeno do koncentračního tábora. K jejich spisu gestapo připsalo RU (Rückkehr unerwünscht) = NN (návrat nežádoucí).

Po necelém roce byli postupně propuštěni téměř všichni věznění občané z Buchlovic, hlavně z důvodů, že jim nebyl prokázán jakýkoliv kontakt s rodinnými příslušníky v zahraničí. Podmínky v internačním táboře sice nedosáhly úrovně násilností a zrůdností koncentračních táborů, ale internovaní zažili i tak dost fyzického a psychického útlatku, nejistoty a hladu a nepříjemné vzpomínky si nesli po celý život.

Celkový počet vězňů, kteří prošli táborem, byl 3.683 osob. Internační tábor dosud připomínal pomníček u objektů bývalé textilky, zřízené na místě tábora ve Svatobořicích. Stálá výstava o internačním táboře z let 1942–45 byla v prostorách základní školy v Kyjově.

Dne 7. října 2017 za přítomnosti několika zde vězněných svatobořických dětí, pozůstalých a příbuzných vězňů, představitelů státu, kraje a samospráv, vojenské posádkové hudby a vojáků, po několika projevech, bylo za zvuků chorálu k památníku položeno mnoho věnců a kytic a na závěr zazněla čs. hymna. Následovala prohlídka muzea a koncert – Requiem od W. A. Mozarta. Velmi zdařilá a dojemná akce se zúčastnilo více jak 500 občanů.

Památník a svatobořické muzeum bude nám a příštím generací připomínat temnou historii druhé světové války.

Občané z Buchlovic, kteří byli 17. září 1942 v rámci akce „E“ pozatýkáni a vězněni v internačním táboře ve Svatobořicích u Kyjova:

František Syrovátka (*2. 4. 1875 - +3. 3. 1954)

Františka Syrovátková (*11. 4. 1880 - +13. 10. 1958)

Matouš Kaňovský (*20. 5. 1881 - +17. 6. 1967)

Marie Kaňovská (*18. 12. 1885 - + 7. 1. 1980)

Zdeňka Kaňovská (* 26. 6. 1908 - + 7. 8. 2008)

Eliška Štokmanová (*19. 10. 1880 - + 15. 8. 1957)

Otto Štokman (*8. 11. 1916 - + 16. 8. 1977)

Anna Krevníková (*15. 8 1903)

Hilda Krevníková (*19. 8. 1910, která byla později vězněna z důvodů rasové persekuce v Terezíně spolu se svou matkou Isabelou Langrovou a Leou Reichovou.

Jan Štokman, foto Bořek Žižlavský a archiv

PRANOSTIKA NA LISTOPAD

Stromy-li v listopadu kvetou, sahá zima až k létu.

Když krtek v listopadu ryje, budou na vánoce létat komáři.

S vůní po včelách do Břestku

Loni oslavili buchlovští včelaři stoleté výročí svého spolku v Buchlovicích a při této příležitosti se zrodila myšlenka zřídit podél cyklostezky Buchlovice – Břestek včelařskou naučnou trať s výsadbou stromořadí.

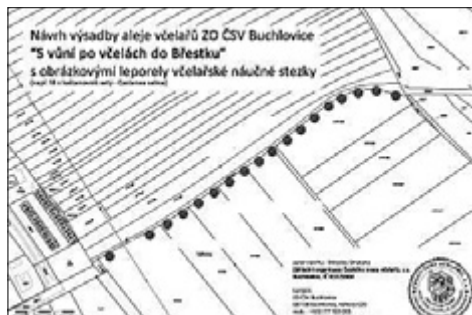
Ve svém počátku se mělo jednat o výsadbu cca 18 stromů – ovocných nebo jinak užitečných (např. pro včely, ptactvo nebo lidi) a v některých prolukách mezi nimi s instalací naučných včelařských nástěnek, či leporel, a udělat tak ze stromořadí jakousi včelařskou naučnou stezku. K výběru stromů byli osloveni lidé z Buchlovic, kteří rozhodně nemají k přírodě a životnímu prostředí daleko. Přesto výsledky dotazníku byly hodně zajímavé, neboť ani dva z 5 oslovených se nakonec neshodli. Všichni však měli svým způsobem pravdu, ať již navrhovali tradiční lípu, případně jeřáb nebo javor, tak i návrhy z ovocných stromů jsou pěkné a zajímavé. A právě ona různorodost názorů mě potěšila, neboť to ukazuje na fakt, že až tak nezáleží, čím k zvelebení našeho prostředí přispějeme, důležité je, že se péče o krajinu v naší lokalitě nezanedbává, ale s určitým vhodným přístupem navrhuje a také realizuje.

A však i sebelepší myšlenka nemá příliš šancí na úspěch, pokud se nenajde nadšení a ochota většiny pro společnou věc. Takže není třeba

skrývat, že původní záměr včelařů narazil na drobné problémy, na základě kterých prozatím nemohlo stromořadí vyrůst v celé délce cyklostezky a v plné kráse, ale i částečný úspěch je úspěch a tak prvních 6 stromů od posledního týdne měsíce října 2017 zakořeňuje na horizontu cyklostezky. Věříme, že se jim bude dařit, budou dělat radost kolemjdoucím a do budoucna přesvědčí zúčastněné ke vhodnosti pokračování, třeba až ke kapličce v Břestku.

Jistě nejedna z čtenářů čeká na odpověď, jakýžto strom u cyklostezky vlastně najde, tak odpověď je tady – *castanea sativa* (jedlý kaštan). Protože právě tento strom byl u prvotního zrodu myšlenky výsadby stromořadí. Nádherně kvete, je velmi atraktivní pro včely, a pokud zarodí, jistě i místní rádi zajdou na sběr a můžou vyzkoušet různé kulinářské speciality z jeho plodů.

Komu za tyto stromy poděkovat? Především dětem – členům včelařského kroužku Chřibští včelařici, které se od myšlenky nenechaly odradit a osobně se výsadby aktivně účastnily.

V den výsadby (27. 10.) nám počasí příliš nepřálo a vzápětí dorazila do Česka nebyvalá vichřice, takže stromky prožili svou první zatěžkávací zkoušku. Ale věříme, že vše přestojí, na jaře se všechny krásně zazelenají a brzy se dočkáme i jejich kvetoucí podoby a prvních plodů.

Tímto způsobem budou mít ke stromům jistě vřelejší vztah a určitě kolem nich neprojdou s rodiči nebo kamarády bez toho, aby se nepochlubili a něco o stromech také neprozradily. Poděkování patří i těm vlastníkům dotčených pozemků, kteří s výsadbou souhlasili, a byť jim od okamžiku vysazení stromy patří, včelařici se v počátku rádi o ně postarají, dokud si s nástrahami kaštánci již neporadí sami.

Děkuji všem brigádníkům za provedení výsadby stromořadí. A ať ono slouží lidem pro radost.

Za včelaře a včelařiky **Miroslav Smatana**

Z děkovné mše za úrodu

Fotografiemi Mgr. Lumíra Svobody se vracíme ještě na Trh v podhradí, který se uskutečnil 24. září a o němž jsme více psali v minulém čísle zpravodaje. Fotografie nám přibližují atmosféru děkovné mše svatě za úrodu.

Buchlovjané na zájezdu v šedesátých a sedmdesátých letech minulého století na fotografiích z alba rodiny Daňhelovy.

Z expozice Muzea Podhradí Buchlovice

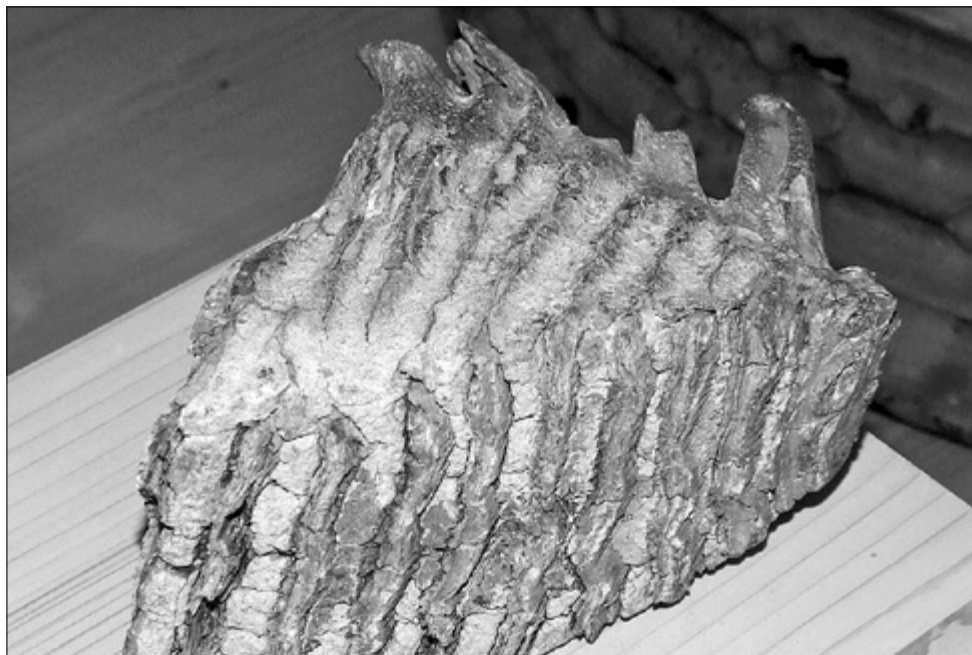
Mamutí stolička

I v Muzeu Podhradí v Buchlovicích najdete pozůstatek prastarých dob, kdy se na v naší oblasti proháněli mamuti, za nimiž se pídili jejich lovci, oděni do zvířecích kůží s kamennými sekýrami v rukou. Vystavená mamutí stolička pochází od dárců manželů Štokmanových z Buchlovic, ul. K Buchlovu 360. Nález byl údajně učiněn v Ostrožské Nové Vsi kolem roku 1979.

Pozůstatky mamuta v podobě zubů i kostí prý byly nalezeny i v samotných Buchlovicích neprofesionálním archeologem Bedřichem Vyskočilem někdy v šedesátých letech 20. století. Pozůstalost jmenovaného, který žil s manželkou v bývalé Fadrusově vilce v Příční ulici, se bohužel ztratila, takže neznáme ani bližší údaje k tomuto nálezu. Kdysi existující nálezové zprávy pana Vyskočila jsou rovněž k nenalezení. Pravděpodobně skončily někde v kontejneru nebo vyletěly komínem, jak to obvyčejně bývá se sbírkami lidí, kteří nemají své následovníky. Nález měl být učiněn v tehdy ještě provozované buchlovické cihelně v sousedství základní školy.

Trocha teorie: V chladných obdobích svrchního pleistocénu (tzv. doby ledové) docházelo k rozsáhlým zaledněním pevniny. Akumulace vody do kontinentálních a horských ledovců se projevila úbytkem vody v mořích (snižováním mořské hladiny). Díky tomu se rozsáhlé části mořského dna staly suchou zemí, která poskytovala vhodné podmínky pro život těchto obřích savců. Na konci doby ledové, kdy se klima opět oteplilo, a ledovce roztály, se tyto rozsáhlé tundry ocitly opět pod mořskou hladinou. Právě nálezy fosilních pozůstatků mamutů na dně Severního moře jsou přímým důkazem těchto klimatických změn v období čtvrtohor.

Mamut – Mamuthus (Elephans) primigenius

Stáří: čtvrtohory – svrchní pleistocén (50 000–10 000 let). Pro mamuty byly typické kly, které vyrostly z předních řezáků. Pak měli mamuti jen čtyři zuby. Stejně jako sloni v každé polovině čelisti jednu stoličku. Mamutí zuby se našly v minulosti i jinde v Evropě. Například v roce 2007 španělští archeologové v provincii Tarragona na severovýchodě země objevili mamutí kel. Jejich stáří odhadli na milion let. Archeologové kromě klu našli také dvě stoličky.

Mamutí zub dokonce v roce 1999 vyplavila v České republice řeka Odry. Zub pochází z období před 20 až 250 tisíci lety. Jeho barva je výrazně hnědá, má 18 centimetrů na výšku a 22 cm na délku.

U mamutiho zubu se jedná o levou třetí spodní stoličku. Zhruba dvě třetiny stoličky jsou opotřebovány, kořeny jsou poměrně dobře zachovány. Stolička je značně mineralizována. Chybí jakékoliv znaky tlakové deformace nebo patologické změny. Absolutní délka stoličky je 218 mm, největší šířka lamel je 83 mm a výška je 129,9 mm. Síla skloviny dosahuje přibližně rozmezí 1,2 až 1,5 mm. Naměřené a vypočítané hodnoty lze srovnat s jinými údaji z lokality Předmostí u Přerova, která je u nás na mamutí stoličky nejbohatší lokalitou. Délkové variační rozmezí třetích stoliček předmosteckých mamutů je 195–280 mm. Maximální šířka korunky se pohybuje mezi 56–91 mm. Rozmezí výšky zubů je 96–148 mm. Počet lamel je v rozmezí 18–24. Síla skloviny je 1,3–1,9 mm. Podle stupně okousání a podle naměřených rozměrů lze konstatovat, že jedinec zemřel ve věku 55 až 60 let. Vedle těchto nových nálezů existují starší nálezy z roku 1929, kdy byly nalezeny kosti mamuta srstnatého a soba polárního. Tolik trochu teorie.

Srdečně Vás zveme do muzea nejen za mamutí stoličkou.

Připravil **Miloslav Hrdý a -bž-**

Pověsti z Chřibů

Zbojníci na Budačině

Nad vinohrady nedaleko Jalubí stojí u hluboce vyjeté cesty velmi stará kamenná deska něco přes 1 metr vysoká, široká ani ne půl metru a čtvrt metru silná. Nazývá se „staré mýto“. Na kameni je vykresáno kolo. Od „starého mýta“ vede cesta „hradská“ k Sušicím a Kudlovicím. Za Kudlovicemi ponenáhlu stoupá a mezi dolinami kudlovskou a halenkovskou vystupuje na horský hřbet a u myslivny „Na hradské“ vejde do lesů směrem na Kroměříž.

To bývala velmi důležitá cesta, zbudovaná už za pradávna. Nad silnicí se zvedá obrovská skalní jizva. Odtud se láme zažloutlý pískovec a nad skalou po příkré stráni asi 10 minut od silnice skrývá se v zeleni skupina pískovcových skal Budačina. Hřbet spadá prudce do dolinky a na protější straně pokračuje ještě vyšším hřebenem, kde jsou nejvýše Komínky (497 m). Budačinské skály (390 m) vyhlížejí uprostřed lesů velmi tajemně. Tvoří tu stupňovité terasy a hluboké rozsedliny. Není divu, že lid opředl tato místa mnohými pověstmi, zvláště o zbojnicích.

Tak pověstní zbojníci Ondráš a Juráš z Valašska se prý skrývali v těchto horách v malé jeskyňce budačinské. Odtud vycházeli se svou rotou za ranního úsvitu ke hradské cestě a přepadávali kupce, kteří tudy vezli své zboží. Co jim pobrali, rozdali chudým. Také na pánech mstili křivdy, jež „urozenosti“ páchaly na lidu obecném, který se nikde nemohl dovolat spravedlnosti. Dosud se ukazuje v jeskyňce rudé místo, kde se Ondráš a Juráš vlastní krví zapsali, že budou ochraňovat chudých proti boháčům.

Ondráš byl nejsmělejší vůdce zbojníků, neboť jemu nemohla uškodit ani vystřelená koule. Jeho mohla zabít pouze jeho vlastní valaška. Jeho vlastní kamarád Juráš zatoužil po vůdcovství nad tlupou. Protože znal tajemství Ondrášovo, vzal jeho valašku do ruky, jako by ji chtěl v žertu potěžkat.

„Nechej ji ležet,“ povídá Ondráš. Ale v tom okamžiku vši silou dopadla bleskurychle na jeho hlavu a on rázem klesl zabít kamarádem a vlastní valaškou. Když ostatní zbojníci poznali, co se stalo, nařikali nad skolem svého vůdce. Jurášova zrada v nich vzbudila odpor, tak že opustili Budačinu a rozprchlí se po polích.

Poklad na Budačině

Zbojníků na Budačině už dávno nebylo, rozutíkali se po lesích, páni jednotlivé pochytili, byl konec zbojnické slávy. Také všechno zlato, stříbro a poklady, které tam měli poukryvané, zmizely. Prý je zbojníci zakopali v horách a může je vykopat pouze ten chudobný Kudlovjan, který při robotě v lese uvidí první světýlko, které nad skrytým pokladem zahoří.

Ale také v pískovcové skále Budačině leží ukryté poklady zakleté a hlídají je hadi. Skála se otvírá vždycky na Veliký pátek. O tom věděli dva bratři Jan a František Marčíkovi, protože jim to vykládal jejich staříček. Když přišel ten den, vypravili se oba Marčíci s kamarádem, jistým Hochmanem, že budou poklad vyvolávat. Vzali s sebou svícenou vodu a křidu, aby je ochránila před zlou mocí. Křidou udělali kolo, Jan Marčík vstoupil do kola a začal zaříkávat z evangelia pašíje, ale obráceně. Druzí dva přitom kopali ve skále. Byli už asi sáh hluboko, když tu ze skály vyletěl veliký pták, zakroužil nad nimi a odletěl ke Kudlovské dolině. Všichni tři se dolekali, odhodili krumpáče, nechali pokladu a utíkali domů jako splašení.

Ale doma se jim to přece jenom rozleželo a druhého dne šli zase. Sotva krumpáče zarazili do skály, kde se vzal, tu se vzal, stojí tady člověk v zelených mysliveckých šatech, má černé vousy, oči blýskají a povídá: „Co vy tu hledáte?“ Oni strachem ani muk. A on se zase pochechtává hlubokým hlasem: „Hohoho, to musí být ještě alespoň tři, jak jste vy, hohoho.“

A oni už nečekali, co dál, prásk náradím na hromadu, utíkali kam který. Strýček Hochman strachy vyběhli doma až na půdu za komín. Onemocněli z toho a brzo umřeli.

Božena Šáchová

(z publikace Vlastivědné čtení z pověstí uherskohradištského okresu, 1935)

Skála Budačina

Jeskyně na Budačině

Zbojník Ondráš

V sobotu 23. září se uskutečnil další sraz bývalých spolužáků buchlovické základní školy ročníku 1941 (foto -bž-)

Koloběh přírody

*Lehounce, lehce v podzimu,
list stromu nachez zbarvený
tichounce dolů z větví bude padat
a na suchou trávu kolem bude se ukládat.*

*Děšť listopadový v období Dušiček
provlhlčí chladně celou zemi.
V památku zesnulých světélka zazáří,
hřbitovem vůně zvoní chvojí a chryzantemy.*

*Pak advent zaťuká a blíží se už zima.
Potoky, řeky spoutá led a kouří se z komína.
Celičká zem v šat bělavý do rána oděje se,
hlas koled, zvonů vánočních krajinou rozlehne se.*

*Sněhy a ledy roztají, sluníčko kvítka vzbudí,
zazelená se příroda, máj květem stromy zdobí.
A v krátké době opět zase je léto mezi námi
a pohostí nás bohatě třešněmi a jahodami.*

*Pak léto vrcholí, obilní lán má vůni chleba,
daru to božího, co tolik k životu je třeba.
Děti do lavic usednou, drak papírový
k nebi stoupá
a listí nachez zbarvené se pomaloučku
větrem houpá.*

Zdenka Maršálková

V měsíci září jsme přivítali do života další buchlovické občánky, zleva: Jiřího Hrubose, Huberta Macha a Michala Janíka. Dětem i jejich rodičům přejeme hodně štěstí, zdraví a pohody. (foto Oldřich Stránský)

V měsíci říjnu se dožila krásných 90 let naše spoluobčanka, paní Zdeňka Strýčková. K jejímu jubileu jí přejeme hlavně hodně zdraví, štěstí a vše dobré.

JUBILANTI V LISTOPADU 2017

75 let

Dáša Jurčová
Ján Baláž
Vladislav Škrobák

80 let

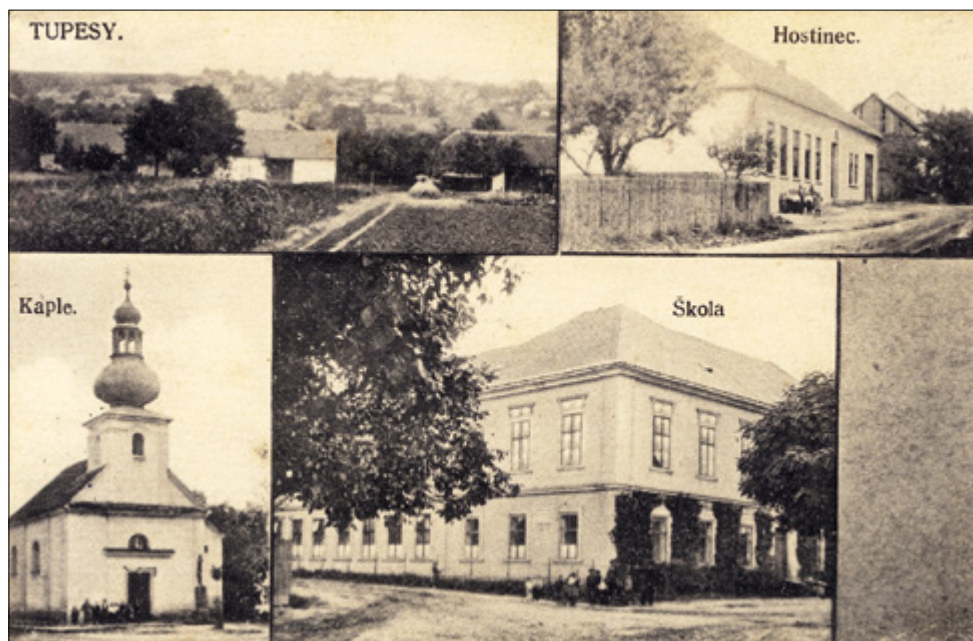
Eva Šťastná
Jaroslava Kučíková
Jaroslava Gregorová

85 let

Filomena Partyšová

95 let

Veronika Tichavská (Domov pro seniory Buchlovice)

Pohlednicový seriál zpravodaje nás tentokrát přivádí do nedalekých Tupy. Horní pohlednice pochází někdy ze dvacátých let 20. století, zatímco dolní je asi o třicet let mladší.

Úrodu říjnových bedlí v zahradě vyfotografovala Františka Mičkalová

BUCHLOVSKÝ ZPRAVODAJ

(periodický tisk územního samosprávného celku)

Vydává městys Buchlovice, náměstí Svobody 800, 687 08 Buchlovice, IČ 00290866,
tel.: 572 595 120. Vychází měsíčně, řídí redakční rada, výkonní redaktoři Mgr. Pavla Večeřová,
Mgr. Vlastimil Kořínek, Bořek Žižlavský. 350 výtisků. Cena 14 Kč

Registrační číslo MK ČR E 13102

Redakční rada si vyhrazuje právo upravovat příspěvky.

Sazba Vít Kučera, tisk HUDEC print, s.r.o., Buchlovice